Gränskontroll

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Nedan hittar du Livsmedelsverkets övergripande information om hur gränskontrollen fungerar.

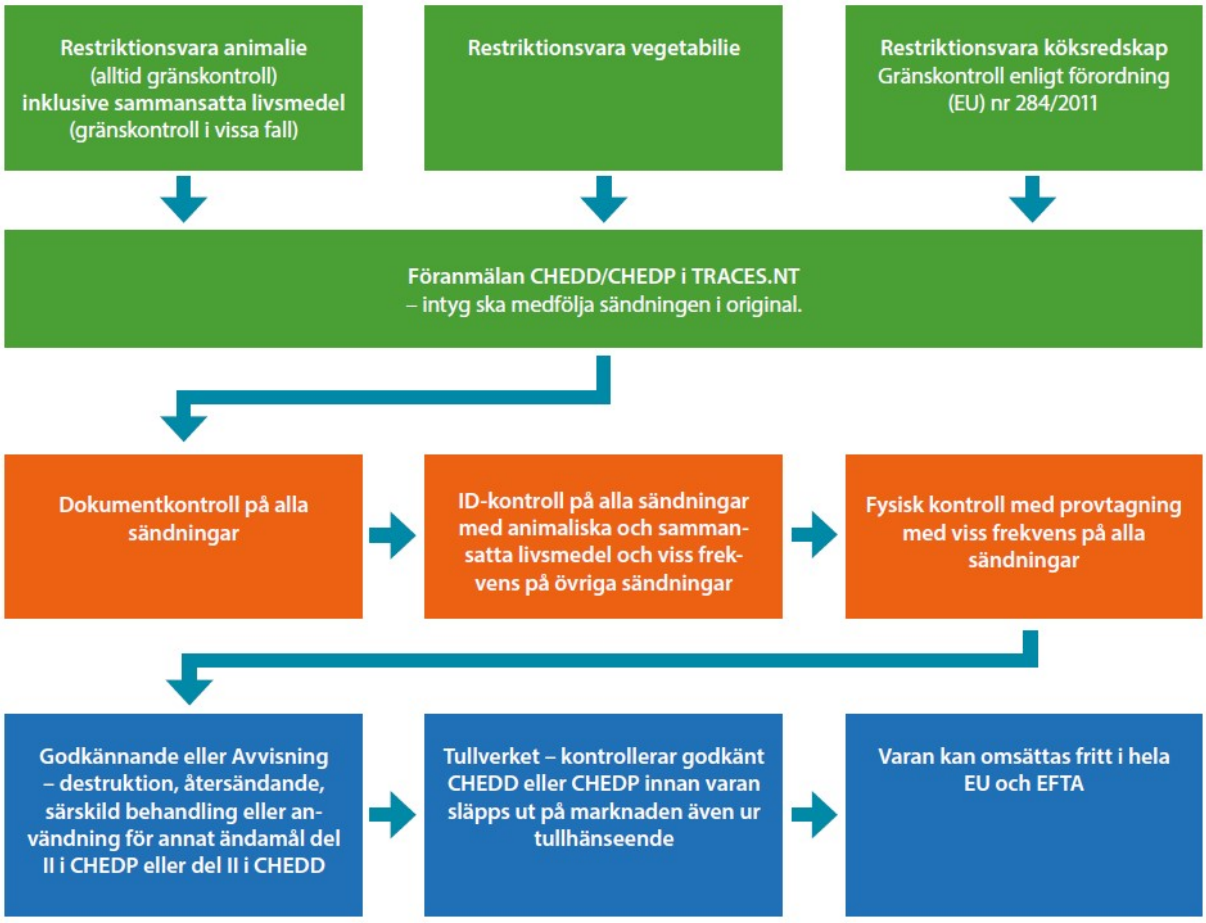
Förhandsanmälan av varor till gränskontroll

Sändningar med livsmedel från länder utanför EU som ska gränskontrolleras ska förhandsanmälas till någon av Livsmedelsverkets gränskontrollstationer. Det kan handla om:

- animaliska livsmedel, dessa ska alltid gränskontrolleras.
- sammansatta livsmedel, dessa ska gränskontrollers i vissa fall.
- vegetabiliska restriktionsvaror (de vegetabiliska livsmedel från vissa länder utanför EU som är utpekade i lagstiftning) eller
- restriktionsvaror i form av köks- och bordsartiklar som enligt förordning (EU) nr 284/2011 kräver gränskontroll.

Förhandsanmälan ska generellt göras senast en arbetsdag innan sändningarna anländer till EU:s territorium, det vill säga till hamnens eller flygplatsens tullområde. Förhandsanmälan ska göras av ansvarig aktör för sändningen via den EU-gemensamma webbaserade databasen TRAde Control and Expert System New Technology, (TRACES NT).

Schema över hur gränskontrollen går till

Kontrollen på gränskontrollstationen

På en gränskontrollstation sker tre typer av kontroller

- En dokumentkontroll utförs på samtliga sändningar

- ID-kontroll utförs på alla sändningar med animaliska eller sammansatta livsmedel och med viss frekvens på övriga sändningar
- Fysisk kontroll med provtagning utförs med viss frekvens på alla typer av sändningar.

CHED-dokument

Samtliga gränskontrollpliktiga livsmedel ska föranmälas i del I av dokumentet "Gemensamt hälsodokument vid införsel", på engelska ”Common Health Entry Document”, CHED. Förklaring och förlagor till CHED finns i bilaga II, förordning 2019/1715.

Animaliska livsmedel förhandsanmäls i CHED-P, "P" står för "Products of animal origin". Vegetabiliska produkter samt köks- och bordsartiklar av melamin- och/eller polyamidplast från Kina eller regionen Hongkong ska förhandsanmälas i CHED-D, "D" hänvisar till avsnitt D i bilagan ovan där aktuell förlaga hittas, samt till artikel 47.1d i förordning 2017/625, där gränskontrollpliktiga vegetabiliska livsmedel nämns.

CHED består av tre delar. Importören eller ansvarig speditör för sändningen fyller i del I med uppgifter om sändningen, gränskontrollpersonalen fattar beslut om godkännande eller avvisning av sändningen i del II och i del III kan man fylla i uppföljningar till exempel om en avvisad sändning har återsänts.

CHED-dokumentet kan bara fyllas i i TRACES NT och samtliga förhandsanmälningar ska finnas elektroniskt.

Även Tullverket har tillgång till TRACES NT och kan där se utfallet av gränskontrollen. Tullverket kontrollerar att det finns ett godkänt CHEDD eller CHEDP innan varan släpps ut på marknaden även ur tullhänseende. Om sändningen blir godkänd godkänns den för fri omsättning inom hela EU.

Förkortningar och ordförklaringar

Se mer om föranmälan riktat till importörer på Livsmedelsverkets webbplats för animalier, vegetabilier respektive köksredskap.

Förhandsanmälan animalier

Förhandsanmälan vegetabilier

Förhandsanmälan köks- och bordsartiklar

Avvisningar

När gränskontrollen i sin dokumentkontroll, identitetskontroll eller fysiska kontroll påvisar brister ska kontrollpersonalen besluta om att omhänderta sändningen. Se artikel 66.1 i förordning (EU) nr 2017/625 . Den ansvariga importören eller speditören som signerat del I av CHED har då möjlighet att välja om sändningen ska:

- destrueras,
- återsändas till ursprungslandet eller till något annat land utanför EU,
- användas för något annat ändamål eller om den ska genomgå någon särskild behandling.

Se artikel 66.3 i förordning (EU) nr 2017/625. Beslut om avvisning fattas i CHED del II.

Om bristen innebär en allvarlig hälsorisk kan gränskontrollen behöva neka till återsändning. Se artikel 67 i förordning (EU) nr 2017/625.

Sändningar med restriktionsvaror som kommit in i landet utan gränskontroll ska som regel avvisas. I dessa fall måste flera myndigheter samarbeta. Se tabellerna under länken nedan.

Illegal import

RASFF-meddelanden och skyddsåtgärder

Problem som påvisas i kontrollen RASFF-notifieras löpande. EU-kommissionen bedömer riskerna med de notifierade produkterna och tar fram ny lagstiftning med skyddsåtgärder eller återinför tidigare skyddsåtgärder vid behov. Se artikel 53 i förordning (EG) nr 178/2002. När EU-kommissionen bedömer att en produkt inte längre utgör en risk tas skyddsåtgärden bort. Gränskontrollpliktiga vegetabiliska livsmedel

som omfattas av en skyddsåtgärd med krav på CHEDD, officiellt intyg och analysrapport listas i bilaga II i förordning 2019/1793. Se artikel 47.1 e i förordning 2017/625. Gränskontrollpliktiga vegetabiliska livsmedel med krav på CHEDD och kommersiellt dokument, som omfattas av en tillfällig ökning av offentlig kontroll listas i bilaga I i förordning 2019/1793. Se artikel 47.1 d i förordning 2017/625.

Förteckning över gränskontrollpliktiga vegetabiliska livsmedel

Även lagstiftning med skyddsåtgärder för animaliska livsmedel tas fram på kommissionsnivå bland annat utifrån RASFF-notifieringar.

Skyddsåtgärder - animaliska livsmedel

Förstärkta kontroller av produkter som har RASFF-notifierats

Förstärkta kontroller i gränskontrollen på grund av RASFF

Senast uppdaterad 25 juni 2025 Ansvarig grupp LMK_KLG